ชื่อวิทยานิพนธ์ สิ่งรบกวนครอบครัว ระดับการตอบสนองต่อสิ่งรบกวนครอบครัว และ

ภาวะสุขภาพครอบครัวที่เผชิญสถานการณ์ความไม่สงบจากการก่อการร้าย

ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย

ผู้เขียน นางสาวรติวรรณ วังธนากร

สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลครอบครัวและชุมชน)

ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาการรับรู้สิ่งรบกวนครอบครัว ระคับการตอบสนองต่อสิ่งรบกวนครอบครัว และภาวะสุขภาพครอบครัวที่เผชิญสถานการณ์ความ ไม่สงบจากการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นครอบครัวที่ อาศัยอยู่ในอำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส จำนวน 321 ครอบครัว เลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติ ที่กำหนด เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 1) ข้อมูลทั่วไป 2) การรับรู้สิ่ง รบกวนครอบครัว และ 3) ระคับการตอบสนองต่อสิ่งรบกวนครอบครัวและภาวะสุขภาพครอบครัว ที่ผู้ วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม โดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีระบบของนิวแมน ซึ่งผ่านการ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน และทดสอบความเที่ยง ของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ .93 และ .94 ตามลำคับ วิเคราะห์ ข้อมูลโดยการแจกแวกกวามถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้สิ่งรบกวนครอบครัวโดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\overline{\mathbf{x}}=2.67$, $\mathrm{SD}=0.75$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การรับรู้สิ่งรบกวนครอบครัว จากภายในสมาชิกครอบครัวรายบุคคลและจากสิ่งแวดล้อมภายนอกครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{\mathbf{x}}=2.59$, $\mathrm{SD}=0.92$ และ $\overline{\mathbf{x}}=3.03$, $\mathrm{SD}=0.85$) ส่วนการรับรู้สิ่งรบกวนครอบครัวระหว่างสมาชิก ในครอบครัวอยู่ในระดับต่ำ ($\overline{\mathbf{x}}=2.05$, $\mathrm{SD}=0.86$) และพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนระดับการตอบสนอง ต่อสิ่งรบกวนครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{\mathbf{x}}=3.13$, $\mathrm{SD}=0.79$) เมื่อพิจารณารายด้าน ค้านกายภาพ ($\overline{\mathbf{x}}=2.93$, $\mathrm{SD}=0.08$) ค้านจิตใจ ($\overline{\mathbf{x}}=3.05$, $\mathrm{SD}=0.95$) ค้านสังคมวัฒนธรรม ($\overline{\mathbf{x}}=3.22$, $\mathrm{SD}=0.89$) ค้านพัฒนาการ ($\overline{\mathbf{x}}=3.32$, $\mathrm{SD}=0.92$) และค้านจิตวิญญาณ ($\overline{\mathbf{x}}=3.21$, $\mathrm{SD}=0.94$) พบว่า มีระดับการตอบสนองต่อสิ่งรบกวนครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง และภาวะสุขภาพ ครอบครัวของครอบครัวที่เผชิญสถานการณ์ความไม่สงบจากการก่อการร้ายส่วนใหญ่อยู่ในภาวะ สุขภาพเสี่ยง (ร้อยละ 57.6)

ผลการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน เพื่อหาแนวทางและวาง แผนในการการดำเนินงานช่วยเหลือครอบครัวที่เผชิญสถานการณ์ความไม่สงบจากการก่อการร้ายใน จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยต่อไป Thesis Title Family Stressors, Families' Degree of Reaction to Stressors and Health

Status of Families Encountering the Situation of Unrest due to Terrorism

in the Southern Border Provinces of Thailand

Author Miss Ratiwan Wangtanagon

Major Program Nursing Science (Family and Community Nursing)

Academic Year 2006

ABSTRACT

This descriptive study aimed to determine family stressors, the families' degree of reaction to stressors and health status of families encountering the situation of unrest due to terrorism in the southern border provinces of Thailand. Subjects were 321 families in Ra-ngae district, Naratiwat province. Data were collected from a family member using questionnaires consisting of 1) demographic data, 2) the perception of family stressor scored on scale of 0 – 5, and 3) family's degree of reaction to stressor scale and health status of families scored on scale of 0 - 5. The questionnaires were developed based on Neuman Systems Model and were validated and tested for their reliabilities. Cronbach's alpha of the perception of family stressors and family's degree of reaction to stressors was .93 and .94, respectively. Data were analyzed using frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results revealed that the mean scores of total family stressor scale ($\overline{x} = 2.67$, SD = 0.75), and the family intrapersonal stressor and extrafamily stressor subscales ($\overline{x} = 2.59$, SD = 0.92 and $\overline{x} = 3.03$, SD = 0.85) were at a moderate level, whereas the mean score of perceived interpersonal stressors subscale was at a low level ($\overline{x} = 2.05$, SD = 0.86). The mean scores of total family's reaction to stressor scale ($\overline{x} = 3.13$, SD = 0.79) and its subscales; physiological variable ($\overline{x} = 2.93$, SD = 0.08), psychological variable ($\overline{x} = 3.05$, SD = 0.95), sociocultural variable ($\overline{x} = 3.22$, SD = 0.89), developmental variable ($\overline{x} = 3.32$, SD = 0.92) and spiritual variable ($\overline{x} = 3.21$, SD = 0.94) were at the moderate level. The health status of most families was at risk (57.6%).

(5)

Findings from this study can be used as baseline data to provide family health services for those families encountering the situation of unrest due to terrorism in the southern border provinces of Thailand.